УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 27. марта 2018.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком бр. 672/1 Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду од 7. марта 2018. образована је комисија за оцену подобности теме „Целоживотно образовање наставника страних језика у формалним образовним системима“, кандидата Драгише Вукотића, мастера, и ментора проф. др Јулијане Вучо за израду ове докторске дисертације.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. Др Јелена Филиповић, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду, датум избора у звање: 30. децембар 2010.
2. Др Оливера Дурбаба, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду, датум избора у звање: 7. децембар 2016.
3. Др Татјана Пауновић, редовна професорка Филозофског факултета Универзитета у Нишу, датум избора у звање: 28. децембар 2013.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Драгиша Вукотић је рођен 08. 06. 1975. године у Никшићу, Црна Гора. Основну школу, гимназију, факултет (студије енглеског језика и књижевности и студије италијанског језика), као и постдипломске магистарске студије (смер: Наука о језику) завршио је у Никшићу, на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе. Студент је докторских студија на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Предавао је енглески језик на свим нивиома формалног образовања, од основношколског до универзитетског, као и у приватним школама за стране језике где је држао курсеве енглеског језика на свим нивоима,

укључујући и припремне курсеве за Кејмбриџ испите. Учествовао је на научним конференцијама у земљи и иностранству и аутор је радова у стручним часописима националног и међународног карактера. Учесник је у многобројним активностима Завода за школство Црне Горе – као наставник тренер држао је семинаре за наставнике енглеског језика, радио на изменама и допунама предметних програма за енглески језик за основну школу и члан је тима Испитног Центра за оцењивање тестова на екстерној провери знања из енглеског језика за средње стручне школе и гимназије. Запослен је на Филолошком факултету Универзитета Доња Горица у Подгорици, где држи вежбе на предметима Савремени енглески језик (граматика), Фонетика и фонологија енглеског језика, Морфологија енглеског језика и Увод у лингвистику.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Dragiša Vukotić, *„Kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika stranih jezika – stanje, potrebe i perspektive u obrazovnom sistemu Crne Gore“*, Filolog broj 10, Banja Luka 2014.
2. Dragiša Vukotić, *„Neki vidovi kontinuiranog profesionalnog razvoja nastavnika stranih jezika u Crnoj Gori“*, Anali Filološkog fakulteta u Beogradu, broj 26, sveska 1, Beograd, 2014.
3. Dragiša Vukotić, *„Kontinuirani profesionalni razvoj u obrazovanju nastavnika stranih jezika“*, Folia Linguistica et Litteraria broj 8, Filozofski fakultet Nikšić, 2013.

Радови презентовани на научним конференцијама и скуповима и објављени у зборницима са скупова:

1. Dragiša Vukotić, *„Obuka nastavnika trenera – Young Learners Trainer Training – od teorije ka praksi“*. Rad objavljen u Međunarodnom tematskom zborniku radova *Stavovi promjena – promjena stavova* sa istoimenog naučnog skupa, Filozofski fakultet, Nikšić, 2011, 250-255.
2. Dragiša Vukotić, *„TKT trening i seminar za obuku nastavnika engleskog jezika“*. Rad objavljen u Zborniku radova sa Druge konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (Podgorica, 23. 10. 2010), Podgorica 2012, 225-231.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Кандидат је успешно испунио све обавезе предвиђене програмом докторских студија, остварио је потребан број кредита и задовољио све остале захтеве програма докторских академских студија (студијски истраживачки радови), те је тиме испунио неопходне услове за пријаву докторске дисертације. Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Драгиша Вукотић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложена Јулијана Вучо, редовна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за италијанистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Vučo, Julijana, Italijanski jezik u obrazovnom sistemu Crne Gore 1991 – 2016: na putu od prvih koraka do sigurnih temelja, *Црна Гора и Италија* – књижевне, културне и језичке везе, Црногорска академија наука и умјетности, 143, 10, 2017, стр.105-116,
2. Vučo, Julijana, International Mobility and Language Needs, *International Conference ITC for Language Learning, 10th Edition, Conference Proceedings*, Edited by Pixel, www.libreriauniversitaria.it, Webster srl, Padova, 2017, pp. 257- 261 ,
3. Da li žene govore u srpsko-italijanskom konverzacijskom priručniku iz 1943. godine, Size Zero/mala mjera III, *Od margine do centra: feminizam, književnost, teorija*, priredila Aleksandra Nikčević-Batrićević, Podgorica, ICJK, 2013, str. 216-226.
4. О неким изданима за дивулгацију италијанског језика у ЦРној Гори у периоду 1941-1943, *Језици културе у времену и простору*, Ур: Снежана Гудурић, Филозофски факултет у Новом Саду, Нови Сад, 2012. Стр. 363-370.
5. Криза филолошких студија: ставови студената и наставника о усклађености студијских садржаја, наставе и потреба савременог друштва, Савремено друштво о криза проучавања рецепције језика и књижевности, Ур. Милош Ковачевић и Драган Бошковић, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, Крагујевац, 2012, стр. 123-140
6. O nekim modelima obrazovanja nastavnika stranih jezika, U: Vučo, Julijana, Milatović, Biljana, *Stavovi promjena – promjena stavova*, Filozofski fakultet, Niksic, 2011, str. 187-197,
7. Current Issues of Foreign Language Teacher Education – from Theory to Reality, *Radovi Filozofskog fakulteta*, broj 13, knjiga 1, Ur. Miloš Kovačević, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Filozofski fakultet, Pale, 2011, str. 89-103

Комисија сматра да проф. др Јулијана Вучо испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област социолингвистике, макролингвистике и културологије.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе „Целоживотно образовање наставника страних језика у формалним образовним системима**“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.**

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Предмет истраживања рада јесте област целоживотног образовања наставника страних језика у системима формалног образовања. Концепт перманентног усавршавања наставника је релативно нов у домену примењене и образовне лингвистике, и о овоме се у свету почело размишљати, расправљати и писати деведесетих година прошлог века, о чему сведочи и обимна литература на енглеском језику. Тек од скора овај аспект наставничке професије добија на актуелности и у нашем образовном контексту. Међутим, овакав вид образовања наставника страних језика код нас и даље представља новину и неистражено подручје. Стога, ово истраживање додатно добија на значају, будући да до сада нису рађена озбиљна и обухватна истраживања која за предмет имају ову област.

Предмет истраживања обухвата и појашњење појма *целоживотно образовање наставника страних језика*, уз детаљан приказ многобројних облика ове врсте академске и професионалне активности. Такође, рад предвиђа анализу савремених токова и искустава из праксе у вези са оваквим видом едукације наставника у системима формалног образовања, са акцентом на језичке образовне политике, њихов значај, као и заједничке циљеве образовних политика у земљама Европске уније и у осталим земљама Европе.

Емпиријско истраживање представља студија случаја, која ће испитати област целоживотног образовања наставника страних језика у црногорском систему формалног образовања, где аутор уз преглед историјског развоја нуди и анализу тренутног стања овог вида едукације наставника, поредећи га са европским актуелним контекстом.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију која садржи 64 библиографске јединице релевантне за истраживање.

1. Bailey, K.M. 2006. *Language Teacher Supervision*. New York: CUP.
2. Bartlett, Leo. Teacher development through reflective teaching. U: Richards, J. C. and David Nunan (eds.). 1997. *Second Language Teacher Education*. Cambridge: CUP, str. 202-214.
3. Bowen, Tim and Jonathan Marks. 1994. *Inside Teaching: Options for English Language Teachers*. Oxford: Heinemann English Language Teaching.
4. Brown, James Dean, and Theodore S. Rogers. 2002. *Doing Second Language Research.* Oxford: OUP.
5. Brown, Kim. 2001. Mentoring and retention of newly qualified language teachers. *Cambridge Journal of Education*, 31(1), str. 61-88.
6. Burns, Anne and Jack C. Richards, eds. 2009. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education*. New York: CUP.
7. Celce – Murcia, Marianne, ed. 2001. *Teaching English as a Second or Foreign Language.* Boston: Heinle & Heinle.
8. Cohen, Louis and Lawrence Manion: 1980. *Research*

Mathods in Education. London: Croom Helm.

9. Cook, Guy. 2003. *Applied Linguistics: Oxford Introductions to Language Study*. Oxford: OUP.

10. Davidson, et al. 2011. *Going Forward: Continuing Professional Development for English Language Teachers in the UK*. British Council.

11. Davies, Paul and Eric Pearse. 2000. *Success in English Teaching*. Oxford: OUP.

12. Edge, Julian and Sue Garton. 2009. *From Experience to Knowledge in ELT*. Cambridge: CUP .

13. Freeman, Donald. 1998. *Doing Teacher Research: From Inquiry to Understanding*. Heinle & Heinle Publishers.

14. Gaies, Stephen and Roger Bowers. Clinical supervision of language teaching: the supervisor as trainer and educator. U: Richards, J. C. And David Nunan (eds.). 1997. *Second Language Teacher Education*. Cambridge: CUP, str. 167-181.

15. Gebhard, J. G. The Practicum. U: Burns, Anne and Jack C. Richards, eds. 2009. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education*. New York: CUP, str. 250-258.

16. Goranović, Pavle, ur. 2011. *Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2011/2012. godinu*. Podgorica: Zavod za školstvo.

17. Goranović, Pavle, ur. 2012. *Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2012/2013. godinu*. Podgorica: Zavod za školstvo.

18. Gordon, Tomas, 1998. *Kako biti uspešan nastavnik*. Beograd: Kreativni Centar.

19. Harmer, Jeremy. 2003. *The Practice of English Language Teaching*. Harlow: Pearson Education Limited.

20. Head, Katie and Pauline Taylor. 1997. *Readings in Teacher Development*. Oxford: Macmillan

Heinemann English Language Teaching.

21. Hedge, Tricia. 2000. *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Oxford: OUP.

22. Johnston, Bill. Collaborative Teacher Development. U: Burns, Anne and Jack C. Richards, eds. 2009. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education*. New York: CUP, str. 241-245.

23. Kamshi-Stein, Lia D. Teacher Preparation and Nonnative English-Speaking Educators. U: Burns, Anne and Jack C. Richards, eds. 2009. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education*. New York: CUP, str. 91-101.

24. Kelly, Michael, et al. 2004. *European Profile for Language Teacher Education: Final Report – A Report to the European Comission, Directorate General for Education and Culture*. Southampton: University of Southampton.

25. Kelly, Michael, Michael Grenfell. 2004. *European Profile for Language Teacher Education: A Frame of Reference*. Southampton: University of Southampton, www. lang.soton.ac.uk/profile, sajtu pristupljeno 14.01. 2011. u 13.55.

26. Kemmis, Stephen and Robin McTaggart. 1982. *The Action Research Planner*. Victoria, Australia: Deakin University Press.

27. Kitić, Slobodanka. 2007. *An Introduction to Methodology in ELT*. Niš: Filozofski fakultet u Nišu.

28. Klajn, Ivan. 2000. *Rečnik jezičkih nedoumica.* Beograd: Srpska školska knjiga.

29. Kyriacou, Chris. 2001. *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa.

30. Larsen – Freeman, Diane. 2001. *Techniques and Principles in Language Teaching.* Oxford: OUP.

31. Lindsay, Cora with Paul Knight. 2006. *Learning and Teaching English: A Course for Teachers.* Oxford: OUP.

32. Medgyes, Peter and Angi Malderez, eds. 1996. *Changing Perspectives in Teacher Education*. Oxford: Heinemann English Language Teaching .

33. Malderez, Angi. Mentoring. U: Burns, Anne and Jack C. Richards, eds. 2009. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education*. New York: CUP, str. 259-268.

34. Malderez, Angi and Caroline Bodoczky. 1999. *Mentor Courses*. Cambridge: CUP.

35. MPS. 2010. *Nastavnici su bitni*. *Kako privući, usavršavati i zadržati efikasne nastavnike*. Beograd.

36. Newby, David, et al. 2007. *European Portfolio for Student Teachers of Languages: A reflection tool for language teacher education*. Council of Europe.

37. Nunan, David, Clarice Lamb. 1996. *The Self-directed Teacher*. Cambridge: CUP.

38. OECD. 2005. *Teachers Matter*. Paris: OECD.

39. Owen, Nick. 2001. *The Magic of Metaphor*. Carmarthen: Crown House Publishing

40. Parrott, Martin. 2001. *Tasks for Language Teachers*. Cambridge: CUP.

41. Pavlovski, Tatjana i Dragana Pavlović Breneselović. 2000. *Timski rad u vaspitnoj praksi: Priručnik za obuku vaspitača*. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet .

42. Popović, Dušanka, ur. 2007. *Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2007/2008. godinu*. Podgorica: Zavod za školstvo.

43. Popović, Dušanka, ur. 2008 a. *Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2008/2009. godinu*. Podgorica: Zavod za školstvo.

44. Popović, Dušanka, i dr. 2008 b. *Profesionalni razvoj na nivou škole – priručnik za škole*. Podgorica: Zavod za školstvo.

45. Popović, Dušanka, ur. 2009. *Katalog programa*

stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2009/2010. godinu. Podgorica: Zavod za školstvo.

46. Popović, Dušanka, ur. 2010. *Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2010/2011. godinu*. Podgorica: Zavod za školstvo.

47. Randall, Mick with Barbara Thornton. 2001. *Advising and Supporting Teachers*. Cambridge: CUP.

48. Richards, J. C. and Thomas S. C. Farrell. 2009. *Professional Development for Language Teachers: Strategies for Teacher Learning*. New York: CUP.

49. Richards, J. C. and Charles Lockhart. 2009. *Reflective Teaching in Second Language Classrooms*. New York: CUP.

50. Richards, J. C. And David Nunan (eds.). 1997. *Second Language Teacher Education*. Cambridge: CUP.

51. Ristić, Svetomir, i dr. 2005. *Enciklopedijski engleško-srpski rečnik I – II.* Beograd: Prosveta .

52. Scheerens, Jaap, ed. 2010. *Teacher's Professional Development: Europe in international comparison*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Union.

53. Scrivener, Jim. 2005. *Learning Teaching.* Oxford: Macmillan Education.

54. Sinclair, John, ed. 2003. *Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary.* Glasgow: HarperCollins Publishers.

55. Smith, M. Thomas and Richard Ingersoll. 2004. What are the effects of induction and mentoring on beginning teacher turnover? *American Educational Research journal*. 41 (3), str. 681-714.

56. Spratt, Mary. 2009. *English for the Teacher*. Cambridge: CUP.

57. Thornbury, Scott. 2006. *An A to Z of ELT.* Oxford: Macmillan Education.

58. Vučo, Julijana. 2011. „O nekim modelima obrazovanja nastavnika stranih jezika“. *Stavovi promjena – promjena stavova*, Međunarodni tematski zbornik radova. Ur. J. Vučo i B. Milatović. Nikšić: Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet Nikšić.

59. Wallace, M. J. 2008. *Action Research for Language Teachers*. Cambridge: CUP.

60. Wallace, M. J. 2001. *Training Foreign Language Teachers*: *A reflctive approach*. Cambridge: CUP.

61. Wright, Tony. „Trainer Development“: Professional Development for Language Teacher Educators“. U: Burns, Anne and Jack C. Richards, eds. 2009. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education*. New York: CUP, str. 102-112.

62. Zavod za školstvo Crne Gore. 2009. *6 godina Zavoda*. Podgorica.

63. Zeichner, K. M., Daniel P. Liston. 1996. *Reflective Teaching: An Introduction*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

64. Živković i dr. 2011. *Licenciranje i relicenciranje vaspitača, nastavnika, saradnika i rukovodilaca obrazovno vaspitnih ustanova – Prijedlog*. Podgorica: Ministarstvo prosvjete i sporta.

3. Циљеви истраживања

Рад је усмерен на примењено и образовно лингвистичке аспекте једне до сада релетивно неистражене теме:

- синтетизује постојећа теоријска сазнања и нуди јасну представу о бројним видовима целоживотног образовања наставника страних језика у системима формалног образовања, уз осврт на основне одлике и проблеме карактеристичне за овакав вид едукације наставника,

- анализира језичке образовне политике кроз призму искустава развијених земаља Европске уније и других европских земаља, уз истицање заједничких циљева ових политика и њиховог значаја, и поређење европске перспективе са актуелним стањем у нашем образовном контексту,

- укључује студију случаја која анализира мишљења и ставове студената будућих наставника страних језика с једне, и искусних наставника практичара с друге стране, у вези са целоживотним образовањем наставника страних језика у црногорском систему формалног образовања, а у циљу бољег разумевања психо-когнитивних и социјалних аспеката ове теме.

Улазне хипотезе за студенте страних језика:

- Разлог опредељења студената за упис наставничког смера није искључиво бављење наставничким позивом, већ су њихови мотиви вишеструки.

- Најпожељнија професија студената будућих наставника страних језика није наставничка професија.

- Упркос томе, студенти изузетно вреднују знања и вештине стечене на предметима *Савремени језик* и *Методика наставе страног језика (теоријски и практични део)*, иако сматрају да четворогодишње студије не остављају довољно простора за развој свих неопходних практичних знања.

- Студенти имају позитивно искуство са практичном наставом у школама. ,

- Студенти имају свест о потреби мењање постојећег студијског програма у вези са облсти примењене лингвистике и образовањем наставника. ,

- Студенти разумеју неопходно јединство и садејство теорије и праксе као неопходних компоненти у целоживотном образовању наставника.

- Студенти познају термин *целоживотни* (*континуирани) професионални развој наставника страних језика* и појам који он означава.

Улазне хипотезе за наставнике страних језика:

- Наставници страних језика на прави начин разумеју појам *целоживотни, континуирани професионални развој наставника страних језика*.

- Наставници су у досадашњој пракси имали искуства са основним облицима целоживотног образовања наставника (кроз праксу у оквиру методике наставе

током студија страног језика, у размени мишљења и искустава са колегама, кроз учешће на семинарима, коришћење стручне литературе и акциону наставу).

- Наставници имају свест о неопходности професионалног развоја и желе да се континуирано усавршавају.

4. Очекивани резултати

- На основу анализе и синтезе референтне литературе из датих области, рад ће понудити исцрпан, прегледан и свеобухватан теоријски приказ концепта *цееложивотног образовања наставника страних језика* и његових многобројних облика. ,

- Рад ће приказати и компаративну димензију стања ове категорије у образовним системима развијених европских земаља с једне, и црногорског образовног система с друге стране. ,

- У раду ће се, на основу анализе резултата студије случаја, изложити детаљан приказ стања и потреба, и понудиће се пројекција могућег развоја и перспектива у црногорском формалном образовном контексту.

6. План рада

Предложена докторска дисертација састојаће се од два дела.

Први део садржаће две целине. Прва ће обухватати теоријску обраду појма *целоживотно образовање наставника страних језика*, уз приказ различитих категорија које улазе у његов састав.

Друга целина ће представљати анализу језичких образовних политика, њиховог значаја и заједничких циљева у образовним системима земаља Европске уније и других европских земаља, као и анализу стања ове проблематике у регионалним школским системима.

Други део дисертације представља резултате студије случаја. Испитивање се односи на мишљења и ставове у

вези са целоживотним образовањем наставника страних језика у основним и средњим школама, и студената будућих наставника филолошких усмерења у Црној Гори.

7. Методе истраживања

У раду ће се примењују методолошки поступци квалитативне анализе текста и кванитативне анализе:

- Критичка анализа, синтеза и систематизација теоријских поставки из области лингвистике, примењене лингвистике, образовне лингвистике и педагогије,

- Критичка анализа начина спровођења професионалног развоја наставника страних језика у формалним системима образовања земаља Европе,

- Дескрипција и критичка анализа документације из архива релевантних образовних институција у области целоживотног образовања наставника страних језика у црногорском образовном систему,

- Квантиативно истраживање ставова циљних група и интерпретација резултата анкете спроведене са студентима будућим наставницима и наставницима страних језика,

- Пројекција могућих перспектива и предлога за развој концепта целоживотног образовања наставника страних језика у црногорском систему формалног образовања.

Анкетирање ће се спровести путем упитника, а у циљу интерпретације резултата примењују се и квантитативне и квалитативне методе. Статистичка обрада добијених података обавља се уз примену статистичког програма SPSS 17.0, а анализа резултата упитника обухвата анализу на основу дистрибуције фреквенција, у циљу утврђивања статистичке мере централне тенденције.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Драгиша Вукотић, мастер, подобан кандидат за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области примењене и образовне лингвистике.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др Јулијана Вучо подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Драгише Вукотића и предложене теме докторске дисертације „Целоживотно образовање наставника страних језика у формалним образовним системима“ а да се за менторку именује др Јулијана Вучо, редовна професорка Филолошког факултета у Београду.

КОМИСИЈА:

др Јелена Филиповић,
редовна професорка

др Оливера Дурбаба,
редовна професорка

др Татјана Пауновић,
редовна професорка

У Београду, 27. марта, 2018.